

Ikt. sz.: NOB-40/30-4/2017.

NOB-9/2017. sz. ülés
(NOB-66/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Nemzeti összetartozás bizottságának**
2017. május 23-án, kedden, 11 óra 06 perckor
az Országház Esterházy János tanácstermében (földszint 1.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló T/15381. számú törvényjavaslat (Részletes vita)	5
<i>Haág Tibor hozzászólása</i>	5
<i>Szávay István hozzászólása</i>	5
<i>Szászfalvi László hozzászólása</i>	7
Állásfoglalás kialakítása a Minority SafePack elnevezésű polgári kezdeményezéssel kapcsolatban	29
Egyebek	30
Az ülés berekesztése	30

Napirendi javaslat

1. Nagykövetjelölt meghallgatása zárt ülés keretében (Külön jegyzőkönyvben)
2. Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat (T/15381. szám)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Vitához kapcsolódó bizottság)
3. Állásfoglalás kialakítása a Minority SafePack elnevezésű európai polgári kezdeményezéssel kapcsolatban
4. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Pánczél Károly (Fidesz), a bizottság elnöke

Szabolcs Attila (Fidesz), a bizottság alelnöke
Szászfalvi László (KDNP), a bizottság alelnöke
Bóna Zoltán (Fidesz)
L. Simon László (Fidesz)
Petneházy Attila (Fidesz)
Szávay István (Jobbik)

Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószóló

A bizottság titkársága részéről

Dr. Sándor Tamás, a bizottság munkatársa

Meghívott

Hozzászóló

Haág Tibor főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium)

(A bizottság 10.35-től 10.56-ig zárt ülést tartott, melyről külön jegyzőkönyv készült.)

Szünet: 10.56 - 11.06

A nyílt ülés kezdetének időpontja: 11 óra 06 perc)

Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló T/15381. számú törvényjavaslat (Részletes vita)

PÁNCZÉL KÁROLY (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Folytatjuk bizottsági ülésünket 2. napirendi pontunkkal. Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat. Részletes vita a határozati hárszabály 44-45. §-a alapján.

Köszöntöm Haág Tibor főosztályvezető urat a Nemzetgazdasági Minisztérium részéről mint előterjesztőt. Tájékoztatom a bizottságot, hogy a részletes vitát két szakaszban folytatjuk le. Az első szakaszban azt vizsgáljuk, hogy a törvényjavaslat megfelel-e a jogszabályi követelményeknek, illetve itt, ebben az első szakaszban hangozhatnak el a kisebbségi, illetve többségi vélemények.

A részletes vita második szakaszában térünk át konkrétan a módosító javaslatokra, azokról szavazunk, úgyhogy ez a két szakasz lesz.

Kérdezem az előterjesztő képviselőjét, hogy a vita ezen szakaszában kíván-e szólni, kiegészítést tenni. Főosztályvezető úr!

Haág Tibor hozzászólása

HAÁG TIBOR főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm szépen. Szeretném elmondani, hogy a 2018. évi költségvetésről szóló törvénytervezet megfelel az Alaptörvényből eredő tartalmi és formai követelményeknek, illeszkedik a jogrendszer egységébe, illetve megfelel a jogalkotás szakmai követelményeinek, amit az IM-rendelet ír elő és amit az Igazságügyi Minisztérium a közigazgatási egyeztetés során a törvénytervezettel kapcsolatban ellenőrzött. Megfelel a nemzetközi jogból és az európai uniós jogból eredő kötelezettségeknek, hiszen azok előírását sem sérti. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, főosztályvezető úr. A bizottság tagjaié a lehetőség. Kérdezem, hogy ebben a szakaszban kisebbségi, illetve többségi véleményt ki kíván ismertetni. *(Jelzésre:)* Szávay István képviselő úr!

Szavay István hozzászólása

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Főosztályvezető Úr! A Jobbik egyetért azzal és üdvözli azt az irányt, hogy a 2018-as évben tovább fognak emelkedni a költségvetésből a nemzetpolitikai célokra fordított támogatások összegei. Minden évben helyesnek tartjuk ezt, és magunk is a parlamentbe kerülésünk óta szorgalmazzuk azt, hogy a szimbolikus lépések mellett szükség van olyan programokra, amelyek a magyar megmaradásnak a lehetőségét, gazdasági megerősítését is segítik, illetve támogatják, legyen szó akár a gazdaságfejlesztési programról, mely nagy volumennel elindult, illetve újak meghirdetése is megtörtént vagy bármely hasonló intézkedésekről.

Ezzel kapcsolatban két megjegyzésünk van. Egyrészt reméljük, hogy ezek a megnövekedett támogatások nemcsak a jövő évi választásoknak szólnak, másrészt pedig amit sokszor elmondunk és az utóbbi időben egyre többször vagyunk kénytelenek elmondani, hogy a pénz nem minden.

A nemzetpolitikai kormányzatnak és a magyar külügynek, a magyar diplomáciának nem szabad megfélemlenie arról, hogy a magyar közösségek helyzete számos szempontból továbbra is rendezetlen: most is vannak érvényben magyarellenos jogszabályok és intézkedések, illetve a környező államokban rendre születnek újak is.

Tehát akkor, amikor jelentősen megnöveljük a magyar közösségek költségvetési támogatását, azt ne azért tegyük vagy ne annak a rovására, ne jelentse azt ez a magyar kormányzat számára, hogy kevesebbet kell foglalkoznunk a magyar közösségek nyelvi, kulturális és egyéb jogaival vagy akár az autonómiaküzdelmekkel, amelyekkel kapcsolatban miniszterelnök-helyettes úr mindig kijelenti azt, hogy a magyar kormány emellett áll meg, ami jár másoknak, az jár nekünk is. De nem nagyon látjuk, hogy egyébként a kétoldalú kapcsolatokban ez a kérdés túlzottan sűrűn megjelenne.

Amit most is kénytelenek vagyunk kritika tárgyává tenni és az elmúlt években mindig megtettük, nemcsak mi, hanem az Állami Számvevőszék is, az pedig a források szétagoltsága, az, hogy számtalan fejezetben szerepelnek nemzetpolitikai célú előirányzatok. Én ezzel együtt is mindenképpen szeretném megköszönni főosztályvezető úrnak, aki most már évről évre rendre mindig megörvendeztet minket egy ilyen kis összehasonlító táblázattal, ami egy picivel könnyebbé teszi a munkánkat.

Ugyanakkor ez még mindig nem teljes, mert nem lehet teljes, hiszen ezenkívül még mindig van egy csomó olyan forrás, amiből nemzetpolitikai célokat támogatunk. Rendre vannak olyan külföldi magyar intézmények vagy magyarországi szervezetek, amelyek számos, 4-5-6 különböző helyről kapnak támogatásokat. Ezt mi nem tartjuk szerencsésnek.

Hadd emeljek ki egyet, és szeretném hangsúlyozni, hogy minden elismerésem azért a munkáért, amit a Rákóczi Szövetség végez. Magam is tagja vagyok, és vezetője is voltam egy időben az egyetemi szervezetnek. Bizonyára jó helyre mennek ezek a források, azonban számomra teljesen értelmezhetetlen, hogy a Rákóczi Szövetségnek még egy 50 millió forintos kerettel a költségvetésben önállóan kell szerepelnie, miközben a Bethlen Gábor Alapból több száz millió forintot kapott a szövetség az elmúlt évek során. A különböző minisztériumoktól programokra, Erzsébet-táborra, határon túli oktatási és kulturális feladatok segítésére szintén kapnak pénzeket. Nemrégiben a rendkívüli kormányzati intézkedések keretében kapott a Rákóczi Szövetség 150 millió forintot. Tehát én ezt meglehetősen problémásnak látom.

Ha valaki kíváncsi lenne arra, hogy a Rákóczi Szövetség munkáját egyáltalán mennyi állami pénzzel támogatta a magyar költségvetés a tavalyi évben különböző forrásokon keresztül, nem tudom, hogy ezt hogy lehetne egyáltalán összeszámolni. Van egy-két ilyen határon túli intézmény, amelyek szintén nagyon fontos munkát végeznek, de meglehetősen átláthatatlanul kapják a finanszírozásukat.

Gondolok itt például a beregszászi főiskolára, akik szerintem még ennél is több különböző minisztériumból és keretből részesülnek ilyen-olyan-amolyan célokon támogatásban. Amit még egyszer mondom, mi nem sajnálunk, de ezzel a módszerrel egyáltalán nem tudunk egyetérteni. Ez nem az átláthatóságot segíti.

Ha az átláthatóságnál vagyunk, csak a rend kedvéért szeretném megjegyezni, hogy várjuk továbbra is azt, amit miniszterelnök-helyettes úr sokadik alkalommal megígért néhány héttel ezelőtti meghallgatásán, hogy majd átláthatóbbá, követhetőbbé és áttekinthetőbbé válik a Bethlen Gábor Alap pénzosztási mechanizmusa, illetve a pályázati elbírálási rendszere, amely a honlapon egyébként továbbra sem követhető.

Tehát azt látjuk, hogy miközben nagyon sok fontos és jó nemzetpolitikai célra áldoz a kormányzat, sokszor mégis az az érzésünk, mint ha valami titkolnivaló lenne

ezen a területen. Úgy gondolom, hogy ha erre valódi szándék lenne, akkor ezek a források sokkal áttekinthetőbbek és sokkal könnyebben ellenőrizhetőek is lehetnének.

Amit hiányolunk egyébként a nemzetpolitikai célú támogatásokból, az az, hogy továbbra sem jelenik meg kellő súllyal a Kárpát-medencén kívül élő magyar közösségek támogatása. Várom továbbra is egyre nagyobb türelmetlenséggel - jó értelemben véve -, hogy mikor fog beindulni végre az a program, amire Potápi államtitkár úr több alkalommal is ígéretet tett, és egyetértett. Bocsánat, majdnem visszautaltam az előző napirendre, csak rájöttem, hogy nem lehet.

Tehát a hétvégi magyar iskolák, illetve általában a külföldi magyar közösségek, a Kárpát-medencén kívül élő magyar közösségek oktatási rendszerének a megszervezése, segítése, felmérése hasonlóan problémás, illetve hasonlóan komoly hiány mutatkozik abban, hogy a magyar állam egy kicsit fokozottabban próbálja segíteni és támogatni a hitéleti tevékenységet, azt, hogy a külföldi magyar közösségek számára legyen elérhető magyar nyelvű istentisztelet, illetve mise.

Régóta szorgalmazzuk, hogy a magyar kormányoknak ez ügyben tárgyalásokat kellene kezdeményezni a magyar történelmi egyházakkal, és megvizsgálnia, hogy hogyan tudná segíteni és támogatni azt, hogy több lelkész és több pap tudjon munkát vállalni, lelkipásztori tevékenységet folytatni külföldi magyar közösségekben. Ami pedig a... - azt hiszem, erre inkább majd a konkrét módosítóknál szeretnék kitérni. Megköszönöm még egyszer főosztályvezető úrnak a táblázatot.

Illetve még egy javaslatunk van, amit szeretnék kiemelni, bár ez módosítóként szerepel. Két vagy három évvel ezelőtt vettem föl, és azt hiszem, hogy a 2014-es pártprogramunkban vagy választási programunkban is szerepelt a testvértelepülési, testvérvárosi kapcsolatok fokozott támogatása. Én nagyon örülök, hogy ez a javaslat meghallgatásra talált és a Bethlen Gábor Alapon belül létre is jött egy külön keret arra, hogy testvértelepülések, testvérvárosok kapcsolatait támogassuk.

Szeretnék javaslatot tenni ennek a továbbvitelére, és lehetőséget biztosítani akár ezen kereteken belül is a testvérintézményi, testvériskolai, testvérgyülekezeti, testvéregyesületi kapcsolatok felvételére és támogatására. Ezek ugyanúgy megvannak, ugyanúgy léteznek, ugyanolyan fontos szerepet töltenek be a magyar-magyar kapcsolatokban, ugyanúgy hozzájárulnak ahhoz, hogy minél sűrűbb hálóval szőjük át a Kárpát-medencét, erősítsük a nemzeti összetartozás érzését. Hiszen a magyar-magyar együttműködésben nemcsak a településeknek és a településvezetőknek van fontos feladata, hanem nagyon fontos az, amit az intézmények, iskolák csereprogramokkal, látogatásokkal vagy éppen a gyülekezetek vagy bizonyos civil szervezetek végeznek.

Szeretnénk, ha ezt a munkát is valamilyen módon kiemelten tudná a magyar költségvetés akár a Bethlen Gábor Alapon keresztül, sőt, azon keresztül támogatni.

Összességében tehát még egyszer mondom vagy összefoglalva: alapvetően az irányokkal egyetértünk, a támogatások növelését üdvözljük, az átláthatóságot azonban továbbra is problémásnak tartjuk. Köszönöm szépen, elnök úr. Köszönöm, főosztályvezető úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. *(Jelzésre:)* Szászfalvi László alelnök úr!

Szászfalvi László hozzászólása

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ (KDNP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Tisztelt Képviselőtársaim! A többségi véleményt szeretném röviden összefoglalni. Álláspontunk szerint a 2018. évi

költségvetésitörvény-javaslat megfelel az Alaptörvényből eredő tartalmi és formai követelményeknek, illeszkedik a jogrendszer egységébe, megfelel a nemzetközi jogból és az európai uniós jogból eredő kötelezettségeknek, és megfelel a jogalkotás szakmai követelményeinek is.

Hála istennek örvendetes történelmi tény az, hogy a külhoni magyarság a magyar nemzet teljes jogú tagjává vált, és ezt támasztja alá az, hogy az elmúlt évi, elmúlt 7 évi költségvetése Magyarországnak a központi költségvetés nemzetpolitikai fejezete folyamatosan növekedett. Ezeknek a folyamatosan növekvő forrásoknak köszönhetően az elmúlt években az anyaország jelentős mértékben járult hozzá a külhoni magyar oktatási és kulturális intézményeknek, szervezeteknek, egyházaknak a fenntartásához, működtetéséhez, ugyanakkor jelentős fejlesztési forrásokat is juttatott a külhoni magyar közösségek számára.

Tehát párhuzamosan a működtetést, ezzel párhuzamosan pedig a fejlesztést is támogatta a költségvetés. Az elmúlt évben nyújtott támogatásokból többek között felépült a mezőségi Kemény Zsigmond Szórványoktatási Központ, megnyílt a pozsonyi magyar szakkollégium, valamint az újvidéki Európa Kollégium, és megújultak a kárpátaljai református és görögkatolikus líceumok, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola.

A Nemzetpolitikai Államtitkárság emellett - mint ahogy azt mindannyian jól tudjuk - számos programot működtet a határon túli magyarság számára. Az államtitkárság tematikus éveinek segítségével a külhoni magyar oktatás fejlesztése mellett a tavalyi évben jelentős eredményeket sikerült elérni a vállalkozói szféra megerősítésében a magyar vállalkozók, a magyar családi, illetve kezdő fiatal vállalkozók számára.

Az évek óta sikeresen működő Kőrösi Csoma Sándor program mellett a szórványmagyarság számára kidolgozott Petőfi Sándor program is beváltotta a hozzá fűzött reményeket. Az idei évben mindkét programban növekszik az ösztöndíjasok létszáma. Az államtitkárság szociális programjainak, illetve Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye és Kárpátalja együttműködésének és összehangolt fejlesztési feladatainak kormányzati koordinációjáért felelős kormánybiztosság programjainak köszönhetően sikerült hathatós segítséget nyújtani a kárpátaljai magyar közösség számára.

Azt gondoljuk, hogy az a tény, hogy a 2018-as költségvetési tervezetben a Miniszterelnökség nemzetpolitikai tevékenysége támogatásának az előirányzata több mint 1,8 milliárd forinttal, a Bethlen Gábor Alap forrásai pedig 4,2 milliárd forinttal emelkednek meg, minden szempontból garanciát jelent mindezen programok további működtetésére, fejlesztésére és bővítésére.

A 2018-as előirányzatok szerint tovább folytatódhatnak az Emberi Erőforrások Minisztériumának a magyar oktatás és kultúra támogatása érdekében indított programjai is. Már az idei évben is 2 milliárd forintból valósul meg az anyaország és a külhoni magyarság közötti kapcsolatépítést elősegítő Határtalanul! Program.

Örömmel látjuk, hogy ez az összeg a tervezet szerint jövőre is biztosítva lesz, sőt, bizottságunk saját módosítási szándékával ennek újabb, majd egymilliárdos növelését kezdeményezi, amelyhez kérem majd képviselőtársaim támogatását is.

Nagyon fontos lépés a külhoni magyarság gazdasági megerősítése szempontjából, hogy a Külgazdasági és Külügyminisztérium felügyeletével az elmúlt években megkezdődött az egyes Kárpát-medencei magyar régiók fejlesztését célzó gazdaságfejlesztési tervek támogatása. A vajdasági és a kárpátaljai magyar közösség által megalkotott stratégiák megvalósításának folytatása mellett az idei évben újabb régiókban kezdődnek meg a fejlesztések, és a 2018-as tervezet további 15,8 milliárd forintot tartalmaz a megkezdett programok folytatására, illetve újak elindítására.

Nemzetpolitikai szempontból tehát egy kiszámítható és nagyon biztató költségvetési javaslatot látunk magunk előtt, amely bízunk benne, hogy megvalósulásával tovább fogja erősíteni a külhoni magyar közösségeink identitását az ő identitásuk megőrzésében, megtartásában, illetve a szülőföldön való boldogulásukban. Ezért a többség támogatja természetesen a költségvetésitörvény-javaslatot. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Más kérdés, vélemény a vita ezen szakaszában? *(Jelzésre:)* Szávay képviselő úr!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Elnézést kérek, hogy megint szót kértem, elnök úr. Egy dologgal még engedje meg a tisztelt bizottság és a főosztályvezető úr, hogy kiegészítsem, amit az előbb elmondtam. Ez talán fontos, viszont az önök számára már nem lesz újdonság.

Amit fájóan hiányolok viszont a költségvetésből, az annak a nyoma, hogy bármilyen felkészülés is elkezdődött volna azzal kapcsolatban, hogy 1918-19-20-ra, a területvesztéseink évfordulójára vagyunk kénytelenek emlékezni, és fognak emlékezni a környező országok is.

Többször felvettem ezt a témát az utóbbi időszakban. Már talán valamennyire eljutott a kormányzathoz, illetve ennek fontosságáról már beszélt miniszterelnök-helyettes úr és államtitkár úr is, bár konkrét lépéseket nem látunk. Mi magunk tettünk egy kezdeményezést azzal, hogy Trianon-emlékévet javasoltunk 2020-ra, ezt önök voltak szívesek elutasítani azzal, hogy majd valamilyen más módon kellene ehhez az ügghöz közelíteni. Azóta sem láttunk ezzel kapcsolatban semmit, az idő pedig sürget.

Ha mi legalább valamilyen minimális ellensúlyt szeretnénk kifejezni vagy kifejezni nemzetközi szinten azzal kapcsolatban, amit a környező országok és elsősorban Románia fog majd csinálni, illetve már amit elkezdtek, ennek a döntésnek, a 100 évvel ezelőtti döntésnek a jogosságát bemutatandó, akkor arra el kellene készülni, akkor arra a jövő évi költségvetésben már forrásnak kell lennie. Erre most már valami tervet kellene hogy lássunk, hogy a nemzetpolitika, a magyar nemzetpolitika mit kíván ezzel a kérdéssel kezdeni.

Óriási gondnak tartom azt, hogy ennek a komolyságával önök és a kormányzat nincs tisztában, és ez semmilyen szinten a költségvetésben nem jelenik meg. Még olyan szinten sem, hogy elvileg van ez az Alapítvány a Magyar Nemzeti Közösségek Európai Érdekképviselétéért amelynek az lenne a feladata majd - éppen most, a héten lesz ülése -, akinek különben hasonló lenne a feladata, hogy nemzetközi szinten vagy Brüsszelben jelenítse meg a magyar közösségek ügyeit, problémáit.

A tavalyi szakmai beszámolóban erről egy szót nem láttunk. Kíváncsi vagyok, hogy a jövő évi tervekben lesz-e valami, bár azt is elég nagy gondnak tartom, hogy van egy ilyen lobbiszervezet - amire egyébként szeretném felhívni az önök figyelmét is -, amely a pénznek a 80 százalékát erdélyi falunapokra meg Kövér László ottani haverjainak mindenféle rendezvényeinek támogatására költi ahelyett, hogy azt tenné, ami a dolga lenne, hogy nemzetközi szinten megjelenítse a külhoni magyar közösség ügyeit és autonómiatörekvéseit.

Szeretném ismét ezt előhozni és felhívni a tisztelt kormánypárti képviselőtársaim figyelmét arra, hogy ez egyelőre még, a következő egy évben az önök felelőssége lesz. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A vita ezen szakaszát lezárva engedjenek meg nekem is egy-két gondolatot. Egyrészt köszönöm szépen mind a többségi, mind a

kisebbségi véleményt. Azt külön örömmel vehettük, hogy Szávay képviselő úr előző hozzászólásában is több volt a pozitívum, és hogy egyébként nemzetpolitikai alapirányokban és célokban egyetértünk.

A kisebbségi vélemény kapcsán ha lehet itt reagálni 3 témakörre, akkor engedje meg nekem, képviselő úr, hogy a hétvégi iskolákat, vasárnapi iskolákat a diaszpórában magam is nagyon fontosnak tartom, és bár nem voltam itt legutóbb a miniszterelnök-helyettes úr meghallgatásán, de ott Potápi Árpád államtitkár úrtól elhangzott, hogy ő maga is fontosnak tartja ezt, és ígéretéhez híven ezt az ügyet folyamatosan vizsgálják, hogy milyen szakmai, anyagi, módszertani segítséget lehet adni ezeknek a - nevezzük idézőjelben - intézményeknek, amelyek szerte a világban működnek.

Több mint 200 levél ment ki az általunk ismert helyekre. Egyelőre körülbelül 30 válasz érkezett, hogy nekik milyen igényeik, kívánságaik vannak, milyen segítséget igényelnének. Remélem, hogy a hó végéig - mert május vége a határidő - nagyságrendileg sokkal több vélemény érkezik majd, hogy milyen támogatást is várnának a magyar államtól.

A Rákóczi Szövetséggel kapcsolatban az elismerő szavait köszönettel vesszük. Nyilvánvalóan a Rákóczi Szövetségnek az egy biztosíték, hogy külön költségvetési soron szerepel évről évre egy 50 milliós összeg, ami az alapműködését fedezi, ugyanakkor mindig vannak olyan rendkívüli kormányzati intézkedések és feladatok, amelyekre a Rákóczi Szövetséget kéri fel.

Ilyen volt a tavalyi esztendőben ami elkezdődött, a diaszpórából ideérkező ifjúsági csoportoknak az ideérkeztetése, az itteni programok kidolgozása és azokon való részvétel. Ez is több száz milliós feladat volt, amit a Rákóczi Szövetség illő módon, tisztességgel, a legjobb tudása szerint és eredménnyel végre is hajtott.

Az arra való ötletet, hogy a nemzetpolitikában legyen minél sűrűbb háló és ne csak testvérvárosi kapcsolatok legyenek, hanem testvérintézményi, gyülekezeti, civil szervezetek közötti kapcsolat, ezt az ötletet köszönjük szépen. Lehet akár külön ilyen sor is, egyébként a rendszer működik, hiszen semmi nem tiltja, hogy a Bethlen Gábor Alap kezelőjéhez akár egy református gyülekezet, akár egy magyarországi civil szervezet, egy iskola, egy intézmény pályázatot nyújtson be.

A legutolsó megjegyzésével kapcsolatban: mi magunk is fontosnak tartjuk nemcsak a trianoni diktátum 100. évfordulójáról való megemlékezést, hanem a '18-19-es évek centenáriuma is közeleg. Ezzel kapcsolatban mint emlékévekkkel kapcsolatban ősszel, koraősszel mindenféleképpen egy parlamenti határozati javaslatot kívánunk beterjeszteni. Ugyanakkor, hogy semmi ne lenne a költségvetésben mint előkészület, ez egyszerűen nem igaz.

A Bethlen Gábor Alapnál 500 millió forinttal ilyen céllal is meg lett emelve a költségvetés, tehát nevesítve 500 millió forint van a BGA-nál a trianoni emlékév előkészítésére, illetve remélem, pontosan és jól tudom, Balog miniszter úr miniszteri biztосként megbízta Takaró Mihály irodalomtörténészt az évfordulós éveknek az előkészítésével.

Nos, akkor ha a vita ezen szakaszát lezárhatjuk... *(Szávay István jelentkezik.)*
Még ide, Szávay képviselő úr!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Csak a ténszerúség kedvéért, elnök úr! Azért vagyok kíváncsi, hogy a Rákóczi Szövetség mire kap 50 milliót a költségvetésből, mert a Bethlen Gábor Alapból tavaly - ezt biztos, hogy nem működésre kapja, de kétheti munkával kikukáztuk a különböző jegyzőkönyvekből - a Rákóczi Szövetség összesen 3 pályázaton egyszer 57, egyszer 33, egyszer pedig 300 millió forintot kapott működésre.

Ezenkívül még egyébként kapott az Erzsébet-táborra meg a Kőrösi Csoma Sándor programra, ezt mind a Bethlen Gábor Alapon keresztül, és akkor ebben még nincsenek benne a különböző minisztériumi támogatások. Ezt kifogásoltam.

Ez a költségvetési 50 millió egészen biztos, hogy nem működésre megy. Vagy ha ez működésre megy, akkor miért pályázott a Bethlen Gábor Alaphoz egy éven keresztül 3 alkalommal is úgy, hogy összesen, civil szervezetként működésre, tehát nem programokra - amit mondjuk már egy picit nagy összegnek tartok - egy civil szervezet, még egyszer mondom, működésre összesen 400 millió forintra a Bethlen Gábor Alapból? Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e még hozzászólás? *(Senki sem jelentkezik.)* Amennyiben nincs, úgy áttérünk a vita 2. szakaszára, a konkrét módosító javaslatokra. Tájékoztatom a bizottságot, hogy első körben 66 darab módosító érkezett a bizottságunkhoz, melyek közül 39-et a benyújtók visszavontak. Ennek nem szakmai oka volt, hanem egész egyszerűen nem nevezték meg a célzott bizottságot, és az új Parlex rendszerben ez a bizottságunk tárgykörébe nem tartozó 39 módosító is ideérkezett, így maradt 27 darab módosító javaslat, amiről a mai napon itt most szavazni fogunk.

Térjünk át akkor a konkrét módosítókra! A háttéranyagban a 61. sorszámot viselő, Szávay István által jegyzett módosító külhoni magyar stúdiók eszközfajlesztésének támogatása. Ez egy új sor lenne az Országgyűlés fejezetében plusz 500 millió forinttal. Összefügg az 1821. módosítóval, ahol is ezt az összeget a kormányzati kommunikációból kívánja elvenni. Kérdezem az előterjesztőt, támogatja-e a módosító javaslatot.

HAÁG TIBOR főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): Az előterjesztő nem támogatja.

ELNÖK: Nem támogatja. Kérdezem, van-e ehhez hozzászólás. *(Jelzésre:)* Szávay képviselő úr!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm, elnök úr. Szabadjon egy-két mondatot úgy összességében is mondani azokhoz a módosítókhöz. Azt hiszem, összesen 27-et nyújtottam be, és annak a többsége, úgy gondolom, a mi bizottságunk előtt is van. Alapvetően 2 irányba mentünk. Egyrészt van néhány olyan, a költségvetésben szereplő fejezet, aminek az emelésére tettem javaslatot egész egyszerűen azért, mert szükségesnek éreztem és kevésnek éreztem az erre biztosított forrást.

Másrészt pedig számos új elemre tettem javaslatot, amelynek csak egy része új az elmúlt egy vagy két évnek a tapasztalatai és szükségletei alapján. Van jó néhány olyan kérdés, amit most már hatodik vagy hetedik éve hozok ide mindig önök elé. Ilyen a külhoni magyar tévéstúdiók eszközfajlesztése. Az elmúlt években erről elég sokat beszéltünk.

Jó pár alkalommal megígérte a kormánynak az MTVA ilyen-olyan illetékese, hogy igen, ez nagyon fontos dolog, majd erre fogunk pénzt fordítani, stb. Erre azóta sem került sor. Én ezt rendületlenül hozom minden évben önök elé, már csak jelezve is annak a komolyságát, hogy ezeket a pontokat mi jövőre, illetve a következő költségvetésben meg is fogjuk valósítani.

Úgyhogy ez egyfajta vállalás is természetesen a részünkről. Van néhány ilyen kérdés. Én ezekre már nem mindegyikre szeretnék külön kitérni, már az önök számára is viszonylag ismert, inkább azokhoz szeretnék hozzászólni, amiket tényleg szükségesnek tartok indokolni.

De a külföldi magyar tévéstudiók eszközfejlesztése olyan kérdés, amelyre utoljára 2007-ben adott a magyar állam pénzt, azóta nincs, illetve esetlegesen a Bethlen Gábor Alapon keresztül egy-egy szerencsésnek tud csurranni-csöppenni ilyen irányú támogatás, de alapvetően a kérdés ilyen szinten azóta is rendezetlen. A magyar állam erre a kérdésre azóta sem biztosít forrást, ezért szeretném ezt külön nevesíteni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Az előterjesztő nem támogatta. Kérdezem a bizottságot, ki az, aki támogatja a módosítót. Ki az, aki igen? *(Szavazás.)* Egy igen. Aki nem? *(Senki sem jelentkezik.)* Aki tartózkodott? *(Szavazás.)* Hat.

Egy igen szavazat, 6 tartózkodás mellett a bizottság nem támogatta.

A 81. sorszám alatt dr. Gyüre Csaba, Szávay István, dr. Staudt Gábor javaslata. Szintén egy új sor az Igazságügyi Minisztériumnál, a Kárpát-medencei Magyar Jogsegélyszolgálat 60 millióval. Összefügg a 103. módosítóval, ahol is a Nemzetstratégiai Kutatóintézet személyi kiadások, juttatásokból kívánja ezt az összeget elvenni. Kérdezem az előterjesztőt, támogatja-e.

HAÁG TIBOR főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): Az előterjesztő nem támogatja.

ELNÖK: Nem támogatja. Kérdezem a bizottságot kíván-e valaki szólni. *(Jelzésre:)* Szávay képviselő úr!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Szintén általánosságban két mondat. Ezt nem indokoltam az előbb, elnézést, elnök úr, és köszönöm a szót.

Általában azért egy másik lábat is meg kell nevezni. Olyan helyekről javasoltunk elvenni vagy átcsoportosítani, ahol úgy gondoljuk, hogy főlegesen sok szerepel vagy azok nem feltétlenül a legjobban hasznosulnak. Ilyen az előbb már említett kormányzati kommunikáció, amit most 4 vagy 5 milliárd forinttal növeltek meg, vélhetőleg a választásokra való készülésre. Úgy gondolom, hogy a Nemzetstratégiai Kutatóintézet személyi kiadásainál is bőven van, tekintve az ott elvégzett munka mennyiségét, azt hiszem, hogy ott is van bőven forrás, amiből lehetne spórolni, illetve foglalkozik még javaslatunk, ha jól emlékszem, a rendkívüli önkormányzati intézkedések terhére is. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ki az, aki a módosítóval egyetért? Aki igen? *(Szavazás.)* Egy igen. Aki nem? *(Senki sem jelentkezik.)* Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Hat.

Egy igen szavazat, 6 tartózkodás mellett a bizottság nem támogatta.

126. sorszám alatt Szávay István módosítója. A Határon Átnyúló Kezdeményezések Közép-európai Segítő Szolgálat plusz 30 millió kiadással, összefügg a 104. módosítóval. Nemzetstratégiai Kutatóintézet személyi juttatásaiból. Támogatja-e az előterjesztő?

HAÁG TIBOR főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): Az előterjesztő nem támogatja.

ELNÖK: Nem támogatja. Kérdezem, ki az, aki támogatja a módosítót. Aki igen? *(Szavazás.)* Egy igen. Aki nem? *(Senki sem jelentkezik.)* Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Hat.

Egy igen szavazat, 6 tartózkodás mellett a bizottság nem támogatta.

127. Dúró Dóra, Ander Balázs jobbikos képviselők határon túli műemlék-felújítási program; plusz 290 millió forint; összefügg az 1812. módosítóval, ahol is ezt a kormányzati kommunikációból kívánják elvenni. Van-e kérdés, hozzászólás? *(Senki sem jelentkezik.)* Nincs. Előterjesztőt kérdezem, támogatja-e.

HAÁG TIBOR főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): Az előterjesztő nem támogatja.

ELNÖK: Nem támogatja. A bizottság támogatja-e? Aki igen? *(Szavazás.)* Egy igen. Aki nem? *(Senki sem jelentkezik.)* Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Hat.

Egy igen szavazattal, 6 tartózkodás mellett a bizottság nem támogatta.

128. Kiss László, MSZP. Határon túli műemlék-felújítási program. Plusz 100 millió. Összefügg a 99. sorszámúval, ahol is a Nemzetstratégiai Kutatóintézettől venne el, illetve az 1450-essel is, ahol még az EMMI-hez helyez pluszösszeget a határon túli oktatási-nevelési feladatokra.

Ki az, aki támogatja? Aki igen? *(Szavazás.)* Egy igen. Aki nem? *(Senki sem jelentkezik.)* Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Hat.

Egy igen szavazattal, 6 tartózkodás mellett a bizottság nem támogatta.

144. sorszám alatt Kulcsár Gergely és Szávay István egy új sor a Miniszterelnökségnél. Felkészülés Trianon 100. évfordulójára. 2 milliárdos új sor. Összefügg az 1828. módosítóval, a kormányzati kommunikációból kíván elvenni.

Ki az, aki hozzá akar szólni esetleg? *(Senki sem jelentkezik.)* Nincs most ilyen. Előterjesztő támogatja-e?

HAÁG TIBOR főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): Az előterjesztő nem támogatja.

ELNÖK: Nem támogatja. Kérdezem a bizottságot, ki az, aki támogatja. *(Szavazás.)* Egy igen. Aki nem? *(Senki sem jelentkezik.)* Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Hat.

Egy igen szavazattal, 6 tartózkodás mellett a bizottság nem támogatta.

831. sorszámom Kulcsár Gergely, Szávay István, dr. Staudt Gábor módosítója; a Honvédelmi Minisztériumnál egy új sor, határon túli hadisírok gondozására 100 millió forinttal. Összefügg a 615. módosítóval. A rendkívüli kormányzati intézkedésekből kívánja ezt az összeget biztosítani. Előterjesztő!

HAÁG TIBOR főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): Az előterjesztő nem támogatja.

ELNÖK: Köszönöm. Hozzászólás? *(Jelzésre:)* Tessék!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Annyit jegyeznék meg, elnök úr, a bizottság tagjai számára is, hogy nagyon sajnálom, hogy az első világháborús emlékéveket - 100 évvel ezelőtt éppen tartott az első világháború, ezzel kapcsolatban volt számos program és megemlékezés - hiába javasoljuk 2011-12 óta. Sajnos továbbra sem látjuk, hogy az évforduló kapcsán sem, hogy komolyabb keret biztosított volna arra, hogy legalább az első világháborús magyar hadisírok és haditemetők komolyabb rendbetételére, megtisztítására, rendbehozására forrás akadt volna. Ez egy komoly mulasztás, és számomra nehezen érthető mulasztásnak tartom. *(L. Simon László jelentkezik.)* De ha meg akar cáfolni L. Simon képviselő úr, akkor annak csak örülök. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. L. Simon László képviselő úr!

L. SIMON LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Tisztelt Képviselőtársam! Ez ebben a formában semmiképpen sem igaz.

A Honvédelmi Minisztérium költségvetésében van erre forrás, honvédelmi civil szervezetek kapnak támogatást, én személyesen az elmúlt 6 évben számtalan olyan kiránduláson, szakmai programon vettem részt, ahol első világháborús hadisírokat néztünk meg rendbetétel előtt és rendbetétel után. Ez így, ebben a formában nem igaz.

Egyetértek azzal, hogy ennél sokkal több pénzt is lehetne fordítani hadisírgondozásra, de azt mondani, hogy nincs első világháborús hadisírgondozás, ez egyszerűen nem igaz. Ráadásul nemcsak a hadisírok gondozására volt pénz az elmúlt időszakban, hanem a Centenárium Emlékbizottság külön pályázatokat írt ki az első világháborús emlékművek felújítására, szerte az országban újultak meg az első világháborús emlékművek, és most, a következő etapban a határon túli első világháborús emlékművek felújítására is lehetőség nyílik pályázati formában.

Én méltányolom mindig a képviselő úrnak a nemzetpolitika érdekében tett megszólalásait, és számos kérdésben, mióta bizottsági tag vagyok, a bizottság ülésén is képviselő úr véleménye mellett állást foglalok, de szerintem túlzásokba nem kell esni, mert egyszerűen az így, ahogy elmondta, nem igaz.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Szavazunk. Ki az, aki egyetért a javaslattal? Aki igen? *(Szavazás.)* Egy igen. Aki nem? *(Senki sem jelentkezik.)* Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Hat.

Egy igen szavazattal, 6 tartózkodás mellett a bizottság nem támogatta.

1177. sorszám alatt Ander Balázs a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumnál egy új sort javasol. Határon átnyúló vasúti közszolgáltatások. Plusz 1 milliárd 119 millió. Összefügg a 949. sorszám alatt benyújtott módosítóval, ahol is a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium légi szállítási szolgáltatások összegéből kíván ehhez forrást biztosítani. Előterjesztő!

HAÁG TIBOR főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): Az előterjesztő nem támogatja.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Szávay képviselő úr!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Két dolog miatt szeretnék hozzászólni. Egyrészt azért, mert annak ellenére, hogy frakciótársam javaslatáról van szó, én ennél tartózkodni fogok, méghozzá a második láb miatt, ahonnan ezt el kívánja venni. Ugyanakkor a javaslat mellett annyiban szeretnék érvelni, hogy több alkalommal beszélünk erről az elmúlt hetekben, én magam is felszólalás keretében, hogy borzasztó rossz több helyen a vasúti összeköttetés Magyarország és a környező magyar lakta területek, magyar települések között, amelyen mindenképpen javítani kellene. Ezt célozza képviselőtársam javaslata. Tehát ebből a szempontból egyébként erre a figyelmet szeretném felhívni, hogy akár Beregszász, akár Partium vagy akár Dunaszerdahely vagy Délvidék irányába több olyan vasúti vonal van, amit fejleszteni kellene, sőt olyanok, amelyeket ki kellene építeni, vagy vissza kellene fektetni a Trianon után felszedett síneket.

Közben azért építünk is határátkelőket, meg Ipoly-hidakat, közúti határátkelőket sokat. Egyébként az elmúlt években több ilyen nyílt, ami nagyon helyes. Mintha a vasúti összeköttetések fejlesztése kicsit elfelejtődött volna vagy erre

kevesebb figyelem adódik, úgyhogy ez ebből a szempontból azt hiszem, fontos javaslat, és erre érdemes lenne a közeljövőben odafigyelni, illetve többet költeni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ki az, aki támogatja a módosítót? *(Senki sem jelentkezik.)* Ilyen nem volt. Aki nem támogatja? *(Senki sem jelentkezik.)* Ilyen sem. Aki tartózkodik? *(Szavazás.)*

Hét tartózkodás mellett a bizottság nem támogatta.

1451. sorszám alatt Szávay István javaslata, határon túli kulturális feladatok támogatása. 52,5 millió forint pluszt javasol a képviselő úr. Összefügg a 107. módosítóval, a Nemzetstratégiai Kutatóintézet személyi juttatásokból. Előterjesztő!

HAÁG TIBOR főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): Az előterjesztő nem támogatja.

ELNÖK: Nem támogatja. Kérdezem a bizottságot, hogy ki támogatja. *(Szavazás.)* Egy. Ki nem támogatja? *(Senki sem jelentkezik.)* Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Hat.

Egy igen szavazattal, 6 tartózkodás mellett a bizottság nem támogatta.

1452. sorszámmal Szávay István, Jobbik, javaslata. Határon túli köznevelési feladatok támogatása, plusz 63,4 millió forint kiadás. Összefügg a 106. módosítóval; a Nemzetstratégiai Kutatóintézet személyi juttatásokból. Előterjesztő!

HAÁG TIBOR főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): Az előterjesztő nem támogatja.

ELNÖK: Nem támogatja. Kérdezem a bizottságot, ki támogatja. *(Szavazás.)* Egy igen. Ki nem? *(Senki sem jelentkezik.)* Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Hat.

Egy igen szavazattal, 6 tartózkodás mellett a bizottság nem támogatta.

1453. Szávay István javaslata. Az Emberi Erőforrások Minisztériumánál új sort kíván behozni szórványgondnoki programra 300 millió forintos kiadással. Összefügg a 610-essel, a rendkívüli kormányzati intézkedések keretéből kívánja ezt elvenni. Előterjesztő!

HAÁG TIBOR főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): Az előterjesztő nem támogatja.

ELNÖK: Nem támogatja. Kérdezem a bizottságot, ki támogatja. *(Szavazás.)* Egy igen. Aki nem? *(Senki sem jelentkezik.)* Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Hat.

Egy igen szavazattal, 6 tartózkodás mellett a bizottság nem támogatta.

1454. sorszám, Szávay István javaslata: egy új sor az Emberi Erőforrások Minisztériumánál külhoni magyar könyvkiadás, könyvtárhálózat fejlesztésére 30 millió forinttal. Összefügg a 110-essel. Az NSKI dologi kiadásait csökkentené. Előterjesztő!

HAÁG TIBOR főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): Az előterjesztő nem támogatja.

ELNÖK: Nem támogatja. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* Egy igen. Ki nem? *(Senki sem jelentkezik.)* Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Hat.

Egy igen szavazattal, 6 tartózkodás mellett a bizottság nem támogatta.

1455. Szávay István. Magyar Ifjúsági Konferencia és Állandó Bizottság működtetése, plusz 25 milló. Összefügg a 111-essel, az NSKI dologi kiadásából venné el. Előterjesztő!

HAÁG TIBOR főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): Az előterjesztő nem támogatja.

ELNÖK: Nem támogatja. *(Jelzésre:)* Szávay képviselő úré a szó.

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Szeretném megkérdezni, hogy miért nem támogatja az előterjesztő ezt a javaslatot. Köszönöm.

ELNÖK: Főosztályvezető úr!

HAÁG TIBOR főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): Az a forrás, ahonnan átcsoportosítás történik, annak a csökkentése szerintünk a működtetést veszélyezteti.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Szávay képviselő úr!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Szerintem meg egyáltalán nem, de esetleg egy módosítóval találunk egy másik forrást erre. A Magyar Ifjúsági Konferenciával kapcsolatban azt szeretném elmondani, hogy túl azon, hogy maga a szervezet saját magát is vehetné egy kicsit komolyabban, de hát nehéz akkor azt, amikor a kormányzat részéről az a minimális megbecsültsége sincsen meg a magyar fiatalok legmagasabb nemzetközi fórumának, amiben magyarországi határon túli és emigrációs magyar ifjúsági ernyőszervezetek vesznek részt, hogy azzal a pénzzel, amellyel egyébként a kormány a működését támogatja, azzal legalább önállóan tudjon gazdálkodni, és ne alakuljanak ki elképesztően méltatlan helyzetek, mint ami a konferencia tavalyi magyarországi megrendezésével történt, amikor a konferencia vezető tisztségviselői, tehát maguk a résztvevők sem dönthettek például azzal kapcsolatban, hogy a konferenciát hol, milyen helyszínen és hogyan szeretnék megrendezni.

Az Új Nemzedék Központon keresztül kellett kérdéseket fölvetve egyébként, hogy a... - ebbe nem szeretnék belemenni, de mindenesetre kérdések felmerültek azzal kapcsolatban, hogy éppen miért annak a szállodájában, és éppen miért azt a személyt kellett meghívni arra a rendezvényre, akit. És tényleg nem akarom ezt továbbvinni.

Még egyszer mondom, méltatlannak tartom azt, hogy egy ilyen komoly szervezet ilyen kevés figyelmet és ennyi mozgásteret nem kap a magyar kormányzat részéről, hogy néhány millió forinttal a működését, a programjait, az évi két rendezvényét finanszírozza, azzal saját maga tudjon gazdálkodni. Rákényszerítik arra, hogy egy másik szervezeten keresztül, inkompetens vezetők, inkompetens és egyébként pedig más szempontból is megkérdőjelezhető döntések alapján kelljen hogy ezt a forrást elköltsék. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ki az, aki támogatja a módosító javaslatot? *(Szavazás.)* Egy igen. Ki nem? *(Senki sem jelentkezik.)* Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Hat.

Egy igen szavazattal, 6 tartózkodás mellett a bizottság nem támogatta.

1456. sorszámom Szávay István javaslata, Jobbik. Az Emberi Erőforrások Minisztériumánál új sort kíván létrehozni a csángó oktatási program támogatására 100 millió forinttal. Összefügg a 105. módosító javaslattal, ahol a Nemzetstratégiai Kutatóintézet személyi juttatásaiból kívánja ezt biztosítani. Előterjesztő!

HAÁG TIBOR főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): Az előterjesztő nem támogatja.

ELNÖK: Az előterjesztő nem támogatja. Van-e hozzászólás? *(Senki sem jelentkezik.)* Nincs. Ki az, aki támogatja a bizottságból? *(Szavazás.)* Egy igen. Ki nem? *(Senki sem jelentkezik.)* Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Hat.

Egy igen szavazattal, 6 tartózkodás mellett a bizottság nem támogatta.

1457. Szávay István, Jobbik. Magyarországi diákigazolvány biztosítása külföldi magyar diákoknak és hallgatóknak 50 millió forint kiadással. Összefügg a 618. módosítóval, ahol is a rendkívüli kormányzati intézkedésekből biztosítaná ezt. Előterjesztő!

HAÁG TIBOR főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): Az előterjesztő nem támogatja.

ELNÖK: Nem támogatja. *(Jelzésre:)* Szávay képviselő úr!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Csak a magam szórakoztatására jegyzem meg egyébként, hogy ezt a kérdést Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes úr 2010-es miniszteri meghallgatásán javasoltam, amivel azt mondta, egyetért, támogatja, csináljuk meg. Ez volt 7 évvel ezelőtt, azóta sem történt ez ügyben semmi.

Én meg minden évben idehozom, minden évben elmondom, és minden évben emlékeztetek arra, hogy ez egy hétéves ígérete a magyar nemzetpolitikának a külföldi magyar diákok felé. Köszönöm, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm. Szavazunk. Ki támogatja? *(Szavazás.)* Egy igen. Ki nem? *(Senki sem jelentkezik.)* Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Hat.

Egy igen szavazattal, 6 tartózkodás mellett a bizottság nem támogatta.

1458. sorszámmal Szávay István, Jobbik, javaslata. Moldvai Magyar Oktatásért Alapítvány Magyar Oktatási Központ létrehozása Bákóban, így új sor lenne az Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezetben, 70 millió kiadással. Kérdezem az előterjesztőt.

HAÁG TIBOR főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): Az előterjesztő nem támogatja.

ELNÖK: Nem támogatja. *(Jelzésre:)* Szávay képviselő úr!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Szeretném kérdezni az előterjesztőtől, hogy itt is most csak az a probléma, hogy olyan helyről veszek el, ami önök szerint nem helyes, vagy önmagában a céllal nem értenek egyet?

ELNÖK: Főosztályvezető úr!

HAÁG TIBOR főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): A rendkívüli kormányzati intézkedések terhére, ez a kiadási főösszeg 0,5 százaléknál nem lehet kevesebb. Jelenleg 110 milliárd forint; ez a főösszeg 0,55 százaléka, tehát az RKI-ból

történő semminemű átcsoportosítást nem támogatunk. Nemcsak ennél az előterjesztésnél, minden olyan más előterjesztésnél, amelyik a forrásbiztosítást az RKI terhére írja elő.

ELNÖK: Köszönöm, főosztályvezető úr. *(Jelzésre:)* Szávay képviselő úr!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): A helyzet a következő, kedves kormánypárti képviselőtársaim! Nem tudom, emlékeznek-e rá, én tavaly is behoztam ezt a javaslatot, és ezt önök akkor támogatták is. A bizottság támogatta ezt a főlvetést, amelyet utána aztán a kormánypárti többség a parlamentben leszavazott, mondván azt, hogy erre majd más módon kerül forrás.

Szeretném felhívni a megtisztelő figyelmüket, hogy egy kapavágás nem történt azóta, senki a kezdeményezőket nem kereste, és egy árva fillér erre a célra azóta sem került, amelyről egyébként egy évvel ezelőtt ők is elmondták, hogy egyetértenek, amikor itt volt nálunk a Keresztszülők a Moldvai Csángómagyarokért... - nem mondom az egyesület nevét, tehát a KEMCSE elnöke, Pákozdi elnök asszony, ő javasolta még ezt egy másfél évvel ezelőtti látogatáson, hogy ők szeretnének egy ilyen.

Bizonyára, én nem tudtam önökkel menni, sajnos továbbra sem léphetnek be Romániába, mert veszélyeztetem a román nép nemzetbiztonságát, ugye. Tehát nem tudtam önökkel menni a látogatásra, de csodálkoznék, ha ez a kérdés nem került volna szóba, ez a bákói oktatási központ.

Úgyhogy megint az önök szívére meg az önök felelősségére helyezem ezt az ügyet. Én ezzel túl sokat nem tudtam csinálni ellenzéki képviselőként az elmúlt egy évben, de nagyon sajnálom, hogy önök közül sem volt senki, aki ennek a kérdésnek utánajárt volna, ha már egyszer erre valamilyen fajta kormányzati ígéret elhangzott, hogy ezt a kérdést segíteni fogják és felkarolják. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. L. Simon László képviselő úr!

L. SIMON LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Mint azt napirend előtt is mondtam, igen tanulságos és igen hasznos volt az utunk, és számos szereplővel találkoztunk Moldvában; mármint a csángók életéért, oktatásáért, kulturális önazonosságának megőrzéséért küzdő szereplővel találkoztunk Moldvában. Köztük olyanokkal, akik ott születtek, és ott élnek, és helyi vezetők. Olyanokkal, akik ott születtek, ott élnek, de konkrétan közéleti szerepet nem vállalnak, viszont szülőként fontos számukra az, hogy megfogalmazzák a véleményüket, és olyanokkal is beszélgettünk, akik éppen az anyaországból vagy többségükben Székelyföldről költöztek Moldvába és vállaltak oktatási feladatokat. Nagyon-nagyon sok problémával szembesültünk.

Egy szinte egész éjszakába nyúló vagy fél éjszakát átölelő vitán vettünk részt, ahol a Moldvai Csángómagyarok Szövetsége valamennyi települési, szervezeti vezetője és képviselője jelen volt és felsorolta azokat a problémákat, amiket a mindennapokban megélnék, beleértve egyébként a támogatási rendszer kérdéseit is az anyaországi, magyarországi támogatási rendszer kérdéseit is.

Megnéztük az éppen zajló beruházásokat, a Magyarfaluban épülő házat, megnéztük a korábban lezárt beruházásokat, és mi magunk is sokat vitatkoztunk az utazás során, hogy mindegyik esetben ekkora léptékű beruházásra van-e szükség vagy nem. Viszont egyetlenegy dolog semelyik programban nem került szóba, és ez a bákói irodai látogatásunkra is igaz. Egy-egy ilyen típusú bákói létesítménynek vagy intézménynek a létrehozása, ami nem került szóba. Senki ilyen igényt nem fogalmazott meg. Senki nem tartotta ezt fontos, aktuális kérdésnek.

A falvakban való megmaradás az, ami a leghangsúlyosabb kérdés, főleg az olyan falvakban, amelyek zárványtelepülések, és amelyek a zárványtelepülés-jellegük miatt sokkal inkább lehetőséget adtak arra, hogy az ott élők megőrizzék a nyelvüket és részben megőrizzék az identitásukat. Arról nagy vita folyt, hogy lehet-e, kell-e, szükséges-e például anyanyelvi misézés vagy nem. Arról nagy vita volt, hogy az iskolarendszeren kívüli - nem mi vitatkoztunk, ők maguk vitatkoztak, tehát hogy képviselő úrnak jelezzem, nem mi vitatkoztunk velük, hanem ők vitatkoztak, az ott élők vitatkoztak arról, hogy mi a fontos vagy mi a fontosabb.

Arról komoly vita zajlott, hogy az iskolarendszeren kívüli magyar nyelvoktatás az iskola épületében kell hogy történjék vagy mindenhol épüljön sok pénzből egy külön épület erre a célra. Arról is volt valóságos vita, hogy a Moldvai Csángómagyarok Szövetsége képviselői és a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége miképpen tud együttműködni oktatási kérdésekben. Még egyszer mondom: ez, amire a képviselő úr ha jól emlékszem, 100 millió forintot - jól emlékszem, ugye? – (*Szávay István: 70!*) - 70 millió forintot szeretne fordítani, ez igényként az utunk során egyetlenegy szereplő részéről nem fogalmazódott meg. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen képviselő úrnak. Valószínű, hogy a jövőben a csángóügy megérdemel a bizottságban egy önálló napirendet vagy akár többet is. Amit el szeretnék mondani, az valóban megerősíti képviselő urat, hogy ezzel a bákói központtal nem találkoztunk mint problémával. Sokkal találkoztunk, ezzel nem.

Visszautalnék még a kettővel ezelőtti módosítóra is, ahol a képviselő úr egy csángó oktatási program támogatására tett javaslatot. Értem a jó szándékot, azt kell tudni, hogy mondjuk 2010-11. magasságában, amikor a Moldvai Csángómagyarok Szövetsége vitte a hagyományőrzés, kultúra mellett az oktatást is, és azt mondják az ottaniak, hogy az volt a plafon és a virágkora ennek a dolognak, amikor elérték azt, hogy közel 30 intézményben voltak jelen, a magyar államtól kaptak 70 millió forintot, és körülbelül 70 milliót a keresztszülői mozgalomtól. Ez összesen volt 140.

Nem akarom fölidézni a problémákat, hogy mi történt vagy milyen vádak születtek, igaztalan vádak. Az oktatás-nevelést megkapta a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége, amit legjobb szakmai tudásuk szerint igyekeznek ellátni.

Az MCSMSZ pedig végzi a hagyományőrzést és a kultúra ápolását. Ma úgy néz ki a finanszírozás, hogy pontos ismereteink nincsenek arról, hogy a KEMCSE mennyivel tudja ezt támogatni, de azt tudjuk, hogy a magyar állam összegében sokkal többel támogatja, mint 5-6 évvel ezelőtt, hiszen a Moldvai Csángómagyarok Szövetsége 80 millió forint éves támogatást kap. A Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége, ami pedig pedagógusokat visz csángóföldre, az 2016-ban 96 millió forintos támogatást kapott, 2017-ben pedig 107 millió forintot éppen azért, amire a képviselő úr javaslatot tett, hogy kövesse a romániai minimálbér változásait.

Úgyhogy ha úgy dönt egyébként a kormányzat, hogy onnan jogos felvetés érkezik egy bákói, tulajdonképpen kollégiumnak érthető, a Magyar Oktatási Központ létrehozására és egyébként annak van ott értelme abban a szétszórt falusi településszerkezetben, ha ilyen jogos igény érkezik, akkor az szerintem előbb-utóbb meg fog épülni. Abban nem vagyok biztos, hogy ennek az AMMOA-n keresztül, egy magyarországi alapítványon keresztül kell megtörténni, de lehet akár azon keresztül is.

Van-e még ennek a módosítónak az ügyében kérdés, hozzászólás? (*Senki sem jelentkezik.*) Nincs. Akkor szavazunk. Ki az, aki egyetért a módosítóval? (*Szavazás.*) Egy. Aki nem? (*Senki sem jelentkezik.*) Ki tartózkodott? (*Szavazás.*) Hat.

Egy igen szavazattal, 6 tartózkodás mellett a bizottság nem támogatta.

1459. sorszámom Szávay István hétvégi magyar iskolahálózat támogatása, ez is új sor az EMMI-nél 1,5 milliárdos kiadással. Összefügg a 620. módosítóval, ahol is a rendkívüli kormányzati intézkedésekből vonná el ezt a 1,5 milliárdot. Előterjesztő!

HAÁG TIBOR főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): Az előterjesztő nem támogatja.

ELNÖK: Nem támogatja. Kérdezem a bizottságot, ki támogatja? *(Szavazás.)* Egy igen. Aki nem? *(Senki sem jelentkezik.)* Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Hat.

Egy igen szavazattal, 6 tartózkodás mellett a bizottság nem támogatta.

1460. Testvérintézményi kapcsolatok támogatása, plusz 300 millió kiadás az EMMI-nél. Összefügg a 621-essel; rendkívüli kormányzati intézkedésekből vonná el Szávay képviselő úr. Előterjesztő!

HAÁG TIBOR főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): Az előterjesztő nem támogatja.

ELNÖK: Nem támogatja. A bizottságban ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* Egy igen. Ki nem? *(Senki sem jelentkezik.)* Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Hat.

Egy igen szavazattal, 6 tartózkodás mellett a bizottság nem támogatta.

1461., Szávay István. Külföldi magyar házak támogatása 2,5 milliárd forinttal. Összefügg a 622-essel, rendkívüli kormányzati intézkedésekből biztosítaná ezt. Előterjesztő!

HAÁG TIBOR főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): Az előterjesztő nem támogatja.

ELNÖK: Nem támogatja. *(Jelzésre:)* Szávay képviselő úr!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm. Azt értem én, hogy ezeket nem lehet támogatni, vagy azzal az indokkal nem lehet, hogy azt az RKI-ből nem lehet elvenni, de azért arra jók, hogy itt a bizottság ülésén is egy-két ilyen kérdés felmerüljön. És köszönöm, hogy elnök úr is időnként reagál arra, amit felvetek, sőt még néha egyet is tudunk érteni; részben legalábbis mindenképpen.

Ezt az imént kifejejtetem, még az 1. pontban, amikor a kisebbségi véleményemet ismertettem: az iskolák, a hitélet és a közösségi terek, ez lenne a harmadik, amit javasolnék. Értem, hogy nem lehet elfogadni, de ettől függetlenül erre szeretném az önök figyelmét felhívni. Elég sok helyen szaladgáltam Nyugat-Európában az elmúlt hetekben, egyébként holnapután megyek egy körútra Bristolba, Londonba és Dublinba ottani magyarokkal, magyar szervezetekkel, illetve jobbikos baráti körünkkel, barátainkkal találkozónak, és a tapasztalatok mindenhol azt mutatják, hogy a magyar házak mint intézmények mindenhol vagy a legtöbb helyen be tudnak egyfajta találkozási szerepet tölteni.

Van, ahonnan ez hiányzik, mert egyszerűen az elmúlt évtizedekben nem voltak még ott olyan magyar közösségek, akik ezt megteremtették volna. Viszont az utóbbi években pedig kialakultak ilyen magyar közösségek, ahol szükség lenne magyar házakra mert nincs, illetve a meglévőknek a támogatása, azt hiszem, fontos kérdés lenne. Az ottani magyar közösségek megmaradása szempontjából ezt a 3 pillért látjuk, és ezt a 3 ügyet tartanánk kiemelkedően fontosnak támogatni.

Már csak azért is, és értem én, hogy ezzel egy kicsit nehéz szembenézni meg nyilván az kell hogy legyen a célunk és bizonyára ez a kormány célja is, hogy minél

többen hazajöjjenek, főleg azok, akik az elmúlt években hagyták el Magyarországot, de ezzel együtt is sajnos nem tekinthetünk el attól vagy szembe kell néznünk azzal a ténnyel - és a magyar nemzetpolitikának ezzel szembe kell néznie és erre fel kell készülnie -, hogy tízezrek és százezrek élnek Nyugat-Európában, a Tengerentúlon, akik sem rövid, de még hosszú távon sem kívánnak visszatérni az anyaországba; akármit is fogunk csinálni, akármilyen kormány lesz itt, Magyarországon, nem kívánnak visszajönni.

Az ő megtartásukkal kapcsolatban a magyar nemzetpolitikának új stratégiára lenne szüksége, ennek pedig ez lehet az egyik pillére. Köszönöm, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen az indoklást. Ki az, aki egyetért a módosító javaslattal? *(Szavazás.)* Egy igen. Aki nem? *(Senki sem jelentkezik.)* Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Hat.

Egy igen szavazattal, 6 tartózkodás mellett a bizottság nem támogatta.
1472. *(L. Simon László: Elnök Úr!)*

ELNÖK: Igen!

L. SIMON LÁSZLÓ (Fidesz): Egy szót azért lehet mondani?

ELNÖK: Lehet. Képviselő úr!

L. SIMON LÁSZLÓ (Fidesz): Csak azért, mert nagyon kellemetlenül érzem magam, és nem szeretném, ha abba a helyzetbe kerülnénk, hogy úgy tűnik, mint ha a Jobbik itt sorra vetne föl kiváló javaslatokat, amelyeket mi ugyan nem támogatunk, és akkor sunyin tartózkodunk. Én igazság szerint kicsit bánom is, hogy nem emeltem föl a nemnél a kezemet, mert szerintem bizonyos kérdésekben nem árt, ha tisztán látunk.

Mi nagyon sokat beszélgettünk erről az út során, és vannak olyan magyar házak szerte az Egyesült Államokban és másutt is, hogy szerintünk elvárható lenne az, hogy a helyi magyarság, akiknek jelentős része igencsak tehetős, sokkal nagyobb pénzt fordítson a működtetésükre *(Szávay István: Ez is igaz.)*, és nem biztos, hogy ezt ilyen, a jelenleginél nagyobb mértékben - tehát azt nem mondom, hogy ne tegyünk bele pénzt, csak a jelenleginél nagyobb mértékben - finanszírozzuk mi a magyar adófizetők pénzéből. Ez egy etikai kérdés is, amivel nem árt szembenézni.

Én magam voltam Kanadában is, Torontóban éppen akkor kezdték el építeni vagy fölújítani azt a csarnokot, amelyből a magyar ház létesült, voltam Edmontonban, számos pontján voltam a világnak, ahol a magyar közösség tagjaival találkoztam.

Nem akartam az előző napirendnél, a zárt ülésnél szóba hozni, de mivel nagyköveti meghallgatás volt, Svédországban is jártam, és találkoztam az ottani emigráció képviselőivel, tehát nagyon sok helyen, és én azt gondolom, hogy vannak olyan pontjai a világnak, ahol a magyar állam intenzív jelenlétére és a magyar adófizetők pénzére nagyon nagy szükség van. Ilyen mondjuk Moldvában az a rendkívüli szegénységben élő moldvai csángómagyar közösség, amellyel találkozhattunk az elmúlt napokban, de nem vagyok benne biztos, hogy ugyanilyen mértékben vagy ugyanilyen arányban kell mondjuk Kanadában, az Egyesült Államokban és a világ más fejlett országaiban, ahol egyébként a '45-ös és az '56-os emigráció tagjainak jó része is komoly egzisztenciára tett szert, helytállnia, tehát ugyanilyen mértékben kelljen helytállnia a magyar adófizetőknek. Ezt csak a tisztánlátás miatt mondom.

Tehát a mi kormánypárti tartózkodásunk mögött vannak ilyen etikai megfontolások is, és nem feltétlenül arról van szó, hogy el akarnánk itt a

véleményünket rejteni e tartózkodó szavazat mögé. Tehát ezt így utólag hozzá kellett tennem, mert azt könnyű ellenzéki pozícióból megtenni, hogy minden ügy mellé tegyünk oda 100 milliót, oda 2 milliárdot, ide 70 millió forintot. Nem vitatom a képviselő úr jó szándékát, csak szerintem azért reálisabban és racionálisabban kell közelíteni a kérdéshez. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr.

1472. sorszámom Szávay István javaslata, az ópusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékpark támogatását emeli meg plusz 71,2 millióval. (L. Simon László: Abszurd!) Összefügg a 109-essel; az NSKI-dologból kívánja ezt biztosítani. Előterjesztő!

HAÁG TIBOR főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): Az előterjesztő nem támogatja.

ELNÖK: Nem támogatja. (Jelzésre:) Szávay képviselő úr!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen. Úgy gondolom, hogy reálisan és racionálisan közelítek a kérdésekhez, L. Simon képviselő úr!

Nehezen hiszem, hogy annyira irracionális legyen, hogy huszonegynéhány módosító javaslatomból a Fidesz-KDNP képviselői egyetlenegy sem tudnak támogatni. Az, hogy önök egyetlenegy sem tudnak támogatni, az nyilvánvalóan vagy politikai kérdés, sőt, az egyértelműen politikai kérdés. Nagyon sok minden lehet vitatkozni, még akár egyet is tudok érteni egy-két felvetésével.

Ez a magyar házak kérdése is nagyon messzire vezet, ehhez is hozzá tudnék szólni. Sok mindenről van szó. Vannak meglévők és vannak olyanok, amelyekre újra van szükség, és vannak olyan közösségek, képviselő úr, higgye el, ahol egész egyszerűen még egy mostani közösségnek sem biztos, hogy erre lenne forrása. Úgy gondolom, hogy azért ez egy legitim cél. Azt azonban nem gondolom, hogy annyira irreális javaslatokat tettem volna, hogy ha önök ezt valóban a javaslat súlyának, céljának megfelelően mérlegelnék, akkor huszonegynéhány javaslatból legalább egyet-kettőt ne tudnának elfogadni. Azért nem tudják, mert nem akarják. Köszönöm.

ELNÖK: L. Simon László képviselő úr!

L. SIMON LÁSZLÓ (Fidesz): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! A mostani módosító indítvány, amiről szó van, mutatja a leginkább azt, hogy irreális a módosító indítványok jelentős része. Én államtitkárként felügyeltem az ópusztaszeri emlékpark működését, szerepem volt abban, hogy az állam ebben nagyobb szerepet vállaljon, hiszen a Csongrád Megyei Önkormányzattól a mi kormányzati időnkben vettük át, annak idején, amikor Szegeddel megállapodást kötöttünk a muzeális intézmények átadásáról, átvételéről, akkor Botka polgármester úrral Ópusztaszerről is tárgyaltunk.

Többször voltam ott, amikor még Naszvady György államtitkár volt, akkor egy komoly szakmai nap keretében néztük át együtt, ott, a helyszínen az intézmény gazdálkodását. Teljesen indokolatlannak tartom a 71 millió forintos növelését a költségvetési támogatásoknak Ópusztaszeren.

Ez is azt mutatja, hogy ahova csak lehet, tegyünk oda egy jó nagy adag pénzt, és el tudjuk azt mondani, amit az előbb elmondott, hogy a kormánypárti képviselők politikai okokból leszavazzák az ő javaslatait. Reális javaslatokat kell megfogalmazni, képviselő úr, és nemcsak annak kell reálisnak lennie, hogy hova adjunk pénzt, hanem annak is, hogy ugyanakkor honnan vegyünk el.

ELNÖK: Szávay képviselő úr!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Még akár igaza is lehetne L. Simon képviselő úrnak, csak nyilván nem olvasta el, mert miért olvasta volna el ennek a javaslatnak az indoklását? Ez itt nem szerepel egyébként. Tavaly és tavalyelőtt is beadtam ezt a javaslatot az emlékparkkal kapcsolatban, még hozzá egyetlen cél miatt, azért, hogy a belépőjegyek árát radikálisan le lehessen csökkenteni. Az én javaslatom mögött ez van, L. Simon képviselő úr. Köszönöm.

ELNÖK: Képviselő úr!

L. SIMON LÁSZLÓ (Fidesz): Igyekszem többet nem hozzászólni, de képviselő úr ez a legnagyobb abszurditás ráadásul. *(Szávay István: Micsoda?)* Ez a legnagyobb abszurditás! Egyszer szívesen elbeszélgetek a képviselő úrral egy pohár ital mellett a parlamenti büfében és elmondom az álláspontomat az állami intézmények jegyárpolitikájáról, és kifejttem önnek, hogy miért tartom elhibázottnak azt, hogy például az Erkel Színházban olyan drasztikus módon levítették a jegyárakat, ahogyan levítették.

Ha mi azt akarjuk, hogy minél többen jussanak el Ópusztaszerre, akkor nem az a megoldás, hogy az ottani jegyárakat csökkentjük, nekem az összes gyerelem gimnáziumi meg általános iskolai tanulmányi kirándulás keretében minimum egyszer, de inkább kétszer járt Ópusztaszeren. A megoldás az, hogy ha szervezett, módszeres tanulmányi kirándulásokat, osztálykirándulásokat akarunk segíteni, és figyelembe vesszük azt, hogy vannak olyan gyerekek az országban, akik esetleg nem tudják megfizetni a belépőjegy árát, akkor nem az a megoldás, hogy csökkentjük a belépőjegy árát, hanem az iskolákat támogatjuk akár a KLIK-en keresztül célzottan valamilyen osztálykirándulás keretében, mert egyébként ha radikálisan csökkentjük a jegyárakat, akkor azoknak sem kell fizetni normál belépőjegyet, akiknek egyébként lenne pénzük arra, hogy megvegyék a normál árú belépőjegyet.

Még egyszer mondom, ugyanez a hiba az Erkel Színháznál is. Nem megyek most ebbe bele. Ez még plusz egy indok arra, hogy ne támogassam a javaslatát.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. *(Szávay István szólásra jelentkezik.)* Lehetne ezt majd egyébként tényleg a büfében folytatni? *(Szávay István: Igen.)* Szávay képviselő úré a szó.

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Múltidéző családi belépő 2 felnőtt, 2 gyerek 13 ezer forint. Képviselő Úr! Ez a magyar családok jelentős többségének, higgye el, hogy sok. *(L. Simon László: Én elhiszem.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szavazunk a módosítóról. Ki az, aki egyetért vele? *(Szavazás.)* Egy igen. Ki nem? *(Senki sem jelentkezik.)* Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Öt.

Egy igen szavazattal, 5 tartózkodás mellett a bizottság nem támogatta.

1589. sorszámú Kulcsár Gergely és Szávay István javaslata a Trianon Múzeum Alapítvány, a várpalotai Trianon Múzeum támogatása, plusz 50 millió forint kiadás. Összefügg a 101-essel. A Nemzetstratégiai Kutatóintézettől vonná el ezt a forrást. Kérdezem az előterjesztőt.

HAÁG TIBOR főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): Az előterjesztő nem támogatja.

ELNÖK: Az előterjesztő nem támogatja. Tisztelt Bizottság! Engedjék meg nekem, hogy én mondjak erről egy-két mondatot.

Tavaly emeltük fel a Trianon Múzeum költségvetését 48 millióról 100 millió forintra, itt a bizottsági módosítóval, tehát tulajdonképpen duplájára emeltük. *(L. Simon László: Irreális volt az is.)*

Az a jó hírem van, hogy egyrészt ha a Trianon Múzeum akar foglalkozni a Trianon-emlékév előkészítésével, akkor lehetősége van arra, hogy a BGA-ban szereplő 500 millió forintból forráshoz jusson.

Kettő: ami régóta húzódozó probléma, az épület felújítása, fűtés-korszerűsítés, a park rendbetétele, és valamilyen módon a kiállításnak is a megújítása, erre egy kormánydöntés alapján 600 millió forint támogatást nyert el egy Ginop-pályázatból a Trianon Múzeum erre az évre. Tehát azt gondoljuk, hogy '17-18-ra a forrásai rendelkezésre állnak, ugyanakkor én is nyújtottam be hasonló javaslatot, hiszen tavaly volt egy célunk, hogy emeljük a várpalotai költségvetést, ami ma még egyeztetésen van.

Várom annak a sorsát, hogy ide nem kerülhetett, de hogy esetleg ilyen TAB-eljárási szakaszban a Költségvetési bizottság elé kerülhet. Nyilvánvalóan én ott más forrást jelöltem meg lábként, de egyrészt azt szeretném elmondani, hogy alapvetően a céllal egyet lehet érteni, nekem is szívügyem a Trianon Múzeum, ugyanakkor kellő források állnak rendelkezésére, és a távlati jövőben pedig azt gondolom, hogy a várpalotai helyszín megtartásával Budapesten kell létrehozni egy olyan kiállítóteret - nevezzük múzeumnak -, ami ezzel a korszakkal foglalkozik, és egyébként a mai nemzeti összetartozással is, nem megszüntetve és elfelejtve a várpalotai Trianon Múzeumot természetesen.

Kérdezem a bizottságot, hogy ki az, aki Szávay képviselő úr módosítójával egyetért? *(Szavazás.)* Egy igen. Ki nem ért egyet? *(Senki sem jelentkezik.)* Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Hat.

Egy igen szavazattal, 6 tartózkodás mellett a bizottság nem támogatta.

1597. Szávay képviselő úr. Erdélyi Magyar Ifjak támogatása plusz 10 millió forint, egy új sor az EMMI-nél. Összefügg a 108-assal, NSKI személyi kiadásokból biztosítaná. Előterjesztő!

HAÁG TIBOR főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): Az előterjesztő nem támogatja.

ELNÖK: Nem támogatja. Ki támogatja? *(Szavazás.)* Egy igen. Ki nem? *(Senki sem jelentkezik.)* Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Hat.

Egy igen szavazattal, 6 tartózkodás mellett a bizottság nem támogatta.

1616. Kiss László, MSZP. Külhóban szolgálatot teljesítő egyházi személyek támogatása, határon túli egyház és annak belső egyházi jogi személye, plusz 300 millió forint kiadás. Összefügg az 1848-assal. A kormányzati kommunikációból vennie ezt el. Előterjesztő!

HAÁG TIBOR főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): Az előterjesztő nem támogatja.

ELNÖK: Nem támogatja. Ki támogatja? *(Szavazás.)* Egy. Ki nem? *(Senki sem jelentkezik.)* Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Hat.

Egy igen szavazattal, 6 tartózkodás mellett a bizottság nem támogatta.

1619. Szávay István javaslata, új sor az EMMI-nél. Külföldi lelkipásztori szolgálat támogatása plusz 800 millióval. Összefügg az 1826-ossal. A kormányzati kommunikációból vonná el. Előterjesztő!

HAÁG TIBOR főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): Az előterjesztő nem támogatja.

ELNÖK: Nem támogatja. A bizottság? Ki támogatja? *(Szavazás.)* Egy igen. Ki nem? *(Senki sem jelentkezik.)* Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Hat.

Egy igen szavazattal, 6 tartózkodás mellett a bizottság nem támogatta.

1621. Szávay István javaslata. Határon túli egyházi intézmények fejlesztésének támogatása. Duplájára emelné a költséget a képviselő úr: 300 millió forinttal emelné. Összefügg az 1823-ással, a kormányzati kommunikációból venne el. Előterjesztő!

HAÁG TIBOR főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): Az előterjesztő nem támogatja.

ELNÖK: Nem támogatja. *(Jelzésre:)* L. Simon László képviselő úr!

L. SIMON LÁSZLÓ (Fidesz): Egy mondatot szeretnék mondani. Szeretném fölhívni minden képviselőtársam figyelmét arra, hogy tavaly év végén is a kormány a határon túli magyar egyházaknak, történelmi egyházaknak rendkívül jelentős, ennél jóval nagyobb mértékű, sokkal, de sokkal nagyobb mértékű támogatást adott. Tehát ez a módosító indítvány ebben a formában biztos, hogy nem indokolt.

A kormányzati törekvéseket figyelve, az Egyházpolitikai Államtitkárságnak a szándékait is nézve, amennyiben a magyar költségvetés erre lehetőséget ad, gondolom, hogy az év végén is hasonlóakra lesz lehetőség, tehát még egyszer mondom: nem 300 millió forint, hanem sokkal nagyobb mértékben kaptak a határon túli magyar egyházak olyan támogatásokat, amelyeket a saját infrastruktúrájuk fejlesztésére is lehet fordítani. Én mindenkinek annyit javaslok, hogy csak menjen el Kolozsvárra, nézze meg a gyönyörű, de egészen csodálatosan felújított Farkas utcai református templomot és még sok minden mást, tehát hogy mi minden valósult meg.

Ne felejtjük el, hogy az elmúlt években létrehoztuk a Rómer Flóris programot, amelyben a határon túli örökségvédelemre lehet pénzt fordítani, de abból nagyon jelentős források éppen egyházi ingatlanokra mentek, tehát ez nyilvánvalóan megint egy olyan javaslat, amely nem reális. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szávay képviselő úr!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): L. Simon Képviselő Úr! De, reális a javaslat! Az a kérdés, hogy miből akarunk, milyen célokra, vagy önök kampánycélokra biztosítani.

Kimegy a miniszterelnök valahova, odaigér 5 milliárd forintot rendkívüli kormányzati intézkedésekből, mi meg azt mondjuk, hogy ez nem helyes. Nagyon helyes, ha adunk pénzt felújításokra, de nem rendkívüli kormányzati intézkedés építeni egy kollégiumot Erdélyben.

Mert az nem rendkívüli kormányzati intézkedés, képviselő úr. Az ilyen tételeknek - erről beszéltem az legelején - a költségvetésben van a helyük. Hogy miből kívánunk határon túli oktatást, határon túli kultúrát, határon túli egyházakat támogatni, és nem az, hogy Orbán Viktor kimegy, tart egy sajtótájékoztatót, és rendkívüli kormányzati intézkedésből, ami rendkívüli kormányzati intézkedésekre

van, elkezd széthajigálni milliárd forintokat mindenféle, egyébként hangsúlyozom még egyszer, fontos célokra.

Ez egyszerűen megítélés kérdése képviselő úr. Szerintem ezeknek a feladatoknak a költségvetésben van a helyük, a rendkívüli kormányzati intézkedések nem ilyen célokat szolgálnak. *(L. Simon László: Egy mondat!)*

ELNÖK: Köszönöm. *(Jelzésre:)* Alelnök úr!

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ (KDNP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Nem szeretnék hosszasan belemenni egy ilyen vitába. Ha az elmúlt 7 év költségvetéseit nézzük, kedves Szávay képviselőtársam, folyamatosan emelkedtek a határon túli magyar egyházak számára mind a működési támogatás, mind a határon túl szolgáló lelkipásztorok megélhetését szolgáló támogatások, mind pedig a fejlesztési, felújítási források.

Részben megtervezve a költségvetésben, részben pedig amikor az élet úgy hozta, akkor rendkívüli kormánydöntéssel; pontosan ez a lényege a rendkívüli kormányzati döntésnek, hogy rugalmasan alkalmazkodik az élethez, és ha nem így tennénk, akkor Szávay képviselő úr vagy a Jobbik azzal vádolna bennünket, hogy mi merevek és rugalmatlanok vagyunk, és nem tudjuk az élet változásaihoz hozzáigazítani a költségvetési forrásokat meg a jogszabályokat.

Azt gondolom, hogy pont a kettőnek a harmonikus együttléte a lényeg. Az, hogy a költségvetésben megtervezzük folyamatosan emelkedő forrásokkal és költségvetési támogatásokkal, amit meg lehet tervezni, amit meg kell tervezni. Ez jelent működést, jelenti lelkipásztorok megélhetését segítő támogatást, lásd egyébként Kárpátalja, ahol nemcsak a költségvetésből megtervezett forrásokkal, hanem rendkívüli kormányintézkedésekkel is segítettük nemcsak a lelkészeknek, hanem másoknak is az életét, a megélhetését.

Az egyházi intézmények működésére van költségvetési forrás, ahogy elmondtam az elején, majd ha jól rémlik nekem, 7 milliárd forinttal növekszik az egész nemzetpolitikai költségvetési forrás a következő esztendőben, tehát ebben van intézményi lehetőség is, és egyébként pedig azt gondolom, hogy éppen az a forrás, amiről L. Simon László beszélt, konkrétan nem úgy történt, hogy miniszterelnök úr valahova kiment, hasára ütött és gondolt egyet, hanem hosszú-hosszú hónapokon keresztül sokféle verzióban sokféle tervezetben sokféle javaslatot meghallgatva az élethez megpróbálni minél inkább hozzáigazítva. Több 10 milliárd forint ment a határon túli magyar egyházak és egyházi intézmények támogatására, segítésére.

Nem akarom ezt a vitát generálni, mert teljesen fölösleges, mert szerintem egyet akarunk mindannyian vagy egy a cél, de szerintem ebből nem kell l'art pour l'art vitát csinálni. Szerintem jó irányba mennek a dolgok, nagyon fontos, hogy a költségvetésben is legyenek megtervezett, kiszámítható forráslehetőségek, ugyanakkor pedig a rendkívüli intézkedések keretében rugalmasan az élethez kell hozzáigazítani, és az élet elvárása leginkább a határon túli magyar egyházi közösségeink elvárásainak megfelelően, a meglévő forrásainkat. Hála Istennek, hogy egyáltalán most már arról beszélhetünk, hogy évről évre folyamatosan nőnek ezek a források. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen a hozzászólásokat. Én is csak megerősíteném a kormánypárti képviselőtársaimat abban, hogy a tavaly év végén, decemberben bejelentett, például Kárpát-medencei óvodaépítési program, amire több mint 30 milliárdot szánt a kormány és az idei esztendőben 17 milliárd lesz ebből elköltve, itt is a legfontosabb partnerek az egyházak.

És az egyházi óvodákról, az egyházi intézményekről lesz szó, hiszen ők azok a fenntartók, akikkel legegyszerűbb az együttműködés. Nem a román állam által fenntartott intézményről van szó, hanem erdélyi magyar egyházak intézményeiről.

Tehát más forrásokból nem 300 millió, hanem a sokszorosa megy az egyházakhoz. Ki az, aki egyetért a módosító javaslattal? *(Szavazás.)* Egy igen. Ki nem? *(Szavazás.)* Hat.

Ez igen szavazattal, 6 nem ellenében a bizottság nem támogatta.

1950. sorszám alatt Szávay István javaslata. A Magyar Tudományos Akadémiánál határon túli magyar tudósok és tudományos szervezetek támogatása plusz 18,7 millió forintos kiadás. Összefügg az 1822-essel, a kormányzati kommunikációból venné el. Kérdezem az előterjesztőt.

HAÁG TIBOR főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): Az előterjesztő nem támogatja.

ELNÖK: Az előterjesztő nem támogatja. A bizottságból ki támogatja? *(Szavazás.)* Egy igen. Ki nem? *(Senki sem jelentkezik.)* Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Hat.

Egy igen szavazattal, 6 tartózkodás mellett a bizottság nem támogatta.

1951. sorszám, Kiss László MSZP. A Lendület-programot emelné 3 milliárd forinttal, összefügg az 1846-ossal, a kormányzati kommunikációból venné el a 3 milliárd forintot. *(Szávay István: Bocsánat, ez hanyas?)* 1951. Előterjesztő!

HAÁG TIBOR főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): Az előterjesztő nem támogatja.

ELNÖK: Nem támogatja. Ki az, aki igen? *(Senki sem jelentkezik.)* Aki nem? *(Senki sem jelentkezik.)* Aki tartózkodott? *(Szavazás.)* Hét.

Hét tartózkodás mellett a bizottság nem támogatta.

Az előzetesen kiosztott anyagon végigértünk. Tud-e valaki olyan módosítóról, amiről esetleg nem szavaztunk? Szerintem végigmentünk Szávay úr összes módosítóján, frakciótársa, illetve a Kiss László által benyújtott 3 módosítón. *(Jelzésre:)* Szávay képviselő úr!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Bocsánat, csak egyetlen kérdésem maradt a főosztályvezető úrhoz, elnézést. Az Erdélyi Magyar Ifjakkal kapcsolatban volt egy javaslatom, 10 millió forint a Nemzetstratégiai Kutatóintézet kárára, hogy annak a támogatásnak az elutasításának is az az oka, hogy a Nemzetstratégiai Kutatóintézet működését, 1,2 milliárdját veszélyeztetné annak a 10 milliós az elvonása? Azt szeretném megkérdezni. Köszönöm.

HAÁG TIBOR főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): Igen.

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Előterjesztő! Kiosztottunk a bizottsági ülés kezdetén egy bizottsági módosító javaslatot. A bizottsági módosító javaslat lényege, hogy az Emberi Erőforrások Minisztériumánál szeretnénk a Határtalanul! programot 951,9 millió forinttal megemelni. Ezzel elérné azt a közel 3 milliárdos szintet, amit a ciklus elején terveztünk, de természetesen ehhez fűzők majd még magyarázatot, illetve itt, a minisztériumnál szerepelne még egy plusz 142,6

milliós emelés egyházi közösségi célú programok és beruházások támogatására. Ez a vallásszabadság évének eseményeihez kapcsolódna.

Visszatérve a módosító lényeges, hangsúlyos részére: Határtalanul!-osztálykirándulások. A rendszer jól működik, a célunk az volt, hogy egy teljes évfolyamnyi diáknak - ez a hetedik osztály - tudjuk biztosítani azt, hogy pályázati forrás segítségével az éves osztálykirándulás elszakított országrészekbe történjen. A pályázat és a rendszer sikeres, ugyanakkor érkeztek olyan javaslatok az elmúlt években, melyekben egyetértettünk. A pályázati forrás az útiköltséget és a szállást fedezi, de nem ad fedezetet étkezésre, biztosításra, múzeumi belépőkre és még sorolhatnám.

Erre az a megoldási javaslatunk, hogy gyermekenként normatív alapon a teljes hetedik évfolyam létszámát figyelembe véve biztosítsuk ezt a 60 ezer forintot a fenntartók számára, akik jelen esetben a tankerületek, illetve egyházi intézmények esetében pedig pályázni lehessen erre az összegre, kvázi benyújtani az igényt, hogy sikeres pályázathoz kiegészítésként ebből mennyit vennének igénybe. Tehát meg tudnánk oldani azt a problémát, ahol eddig az önrész befizetése gondot okozott egy gyermeknek, egy családnak, így tulajdonképpen a Határtalanul! program minden költségét tudnánk fedezni. Erről szól ez a módosító javaslat.

Kérdezem az előterjesztőt, hogy egyet tud-e ezzel érteni.

HAÁG TIBOR főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): Igen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A bizottság? Van-e kérdés, hozzászólás? *(Jelzésre:)* Szávay képviselő úr!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Csak egy megjegyzés, elnök úr. Köszönöm. Azért örülök, hogy ebbe az irányba léptünk, magam vettem fel ennek a szükségességét így, fél évvel ezelőtt egy parlamenti felszólalás keretében, méghozzá a bővíthető, az elszámolható tételek bővítését illetően, amire akkor egyébként meglepően gyorsan kaptam pozitív választ Rétvári államtitkár úrtól, úgyhogy örülök, hogy ez a gondolkodás ezzel kapcsolatban el is indult.

Ez azért volt fontos, mert körülbelül fél évvel ezelőtt vagy majdnem egy évvel ezelőtt, amikor elég sok intézménylátogatáson voltam általános és középiskolákban, és én magam ott szembesültem azzal, hogy az ingyenesnek hirdetett osztálykirándulás messze nem ingyenes. Sőt, sokszor olyan összegbe kerül, 15-20 ezer forintba is, egész egyszerűen vannak olyan családok, akik számára ez nem volt vállalható, és az ingyenesség elmaradásának fő oka pont az volt, hogy nagyon sok komoly tétel nem volt elszámolható. Úgyhogy emiatt vetettük fel ezt a kérdést, és örülök, hogy ilyen gyorsan sikerült erre reagálni. Talán egyébként sem volt hiábavaló az a számos kritika, amit az elmúlt egy-két évben a Határtalanul! program működésével és lebonyolításával kapcsolatban megfogalmaztunk.

Örömmel látom és azért a szülői, tanári visszajelzések is azt mutatják, hogy sikerül ezt a programot most már egy kicsit jobban működtetni. Ráadásul most már ezeknek a tételeknek a beemelésével azt hiszem, ez sikeresebb lett és a megítélése is jobb lett, úgyhogy kívülről megtámogatom a felvetést.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Nem akarom az ön érdemeit kisebbíteni és az elmúlt időszakban végzett munkáját, de nyilvánvalóan a problémát mi is ismertük. Emlékeim szerint két évvel ezelőtt itt, a bizottság konkrét intézményeket hallgatott meg és az általuk felvetett problémákat, illetve az államtitkár úr jelen volt az EMMI részéről.

Örülünk, hogy valóban amire a ciklus elején ígéretet tettünk, hogy minden hetedik évfolyamos gyermek számára biztosítani kívánjuk ezt. Ez a jövő évben lehetővé válik.

Kérdezem a bizottságot, hogy ki az, aki támogatja a módosítót. *(Szavazás.)* Köszönöm. Nem? *(Senki sem jelentkezik.)* Tartózkodás? *(Senki sem jelentkezik.)* Nem volt.

Tehát a bizottság egyhangú igennel ezt támogatta. Köszönöm szépen a támogatásukat.

Még két szavazást kell megejtenünk a költségvetés kapcsán. Először is dönteni kell a részletes vita lezárásának tényéről. Ki az, aki egyetért azzal, hogy a részletes vitát lezárjuk? *(Szavazás.)* Hat. Ki nem? *(Senki sem jelentkezik.)* Ki tartózkodott? *(Senki sem jelentkezik. - Bocsánat, szavazott, István?- Szávay István: Igen! Igennel.)*

Bocsánat, helyesbíték. Hét igennel a részletes vitát lezártuk.

Ugyanakkor döntenünk kell a részletes vitáról szóló jelentés elfogadásáról azzal, hogy a döntés legyen a határozati házsabály 44. § (1) bekezdésében foglaltaknak való megfelelést is jelenti, továbbá felhatalmazás az elnöknek, hogy a jelentést, amely tartalmazza a kisebbségi és többségi véleményeket, benyújtsa az Országgyűlésnek. Ki az, aki ezzel egyetért? *(Szavazás.)* Hat igen. Aki nem? *(Senki sem jelentkezik.)* Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Egy.

Hat igen szavazat, 1 tartózkodás mellett a bizottság ezt is elfogadta. Még egyszer megerősítem, hogy mind a kisebbségi, mind a többségi véleményt az ülés végén aláírva, leadandó kisebbségi véleményként az anyagunk függelékeként nyújtjuk be.

A napirendi pontot lezárom. Köszönöm szépen főosztályvezető úrnak a munkáját a bizottsági ülésen.

Állásfoglalás kialakítása a Minority SafePack elnevezésű polgári kezdeményezéssel kapcsolatban

Áttérünk 3. napirendi pontunkra. Állásfoglalás kialakítása a Minority Safe Pack elnevezésű európai polgári kezdeményezéssel kapcsolatban. Hosszasan tudnám indokolni és a háttérét, a történetét felsorolni.

Kérdezem, hogy van-e vélemény, hozzászólás ehhez az állásfoglaláshoz, amely kiáll az ügy mellett és felhívja a figyelmet az aláírásgyűjtés fontosságára és arra, hogy ez a kisebbségvédelmi csomag reméljük, hogy sikerre jut és a külhoni magyar közösségek, illetve az Európai Unió közel 10 százalékát kitevő őshonos nemzeti kisebbségek számára nyújt egy előrelépést. Előmozdíthatja a közösségi és személyi önrendelkezésük kivívását, valamint elősegítheti a szülőföldön való megmaradásukat és boldogulásukat, és reméljük, hogy az Európai Unióban ebből jogszabály lesz. Van-e kérdés, hozzászólás, vélemény. *(Senki sem jelentkezik.)* Amennyiben nincs, ki az, aki támogatja az állásfoglalást? *(Szavazás.)* Hét igennel a bizottság támogatta. Köszönöm.

Egyebek

A negyedik napirendi pontunk az egyebek. Van-e kérdés, hozzászólás? *(Senki sem jelentkezik.)* Nincs.

Az ülés berekesztése

Akkor köszönöm szépen, a bizottsági ülést bezárom. Nagyon szépen köszönöm a munkájukat.

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 40 perc)

Pánczél Károly
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Barna Beáta